

порівнянні з іншими системами, хоча все ще відносно більшим рівнем ризику: EasyPay (37,94 %), PayPal (36,99 %).

Таким чином, криптовалюти активно використовуються в злочинних схемах. Найчастіше використовуються Bitcoin (53,7 %), USDT (46,9 %), Ethereum (40,6 %), а також інші види криптовалют, що займають значну частку (23,4 %–29,4 %). У післявоєнний період очікується зниження ризику для Bitcoin, USDT, Ethereum, але підвищення ризику для інших криптовалют.

Електронні гроші є значним компонентом у платежах від жертв злочинів, особливо такі системи, як EasyPay (47,1 %) і PayPal (42,0 %). Зазначається прогноз зниження рівня ризику для найпоширеніших систем електронних грошей у майбутньому, але підвищення для інших систем.

Петров Вадим Амінович,

заступник начальника 1-го управління
(аналітичного) – начальник 1-го відділу
(кримінального аналізу) Департаменту
кримінального аналізу Національної
поліції України

КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТАКТИЧНОГО КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У 2024 РОЦІ

Департамент в своїй діяльності на постійній основі займається збором та аналізом інформації про кримінальну ситуацію, з метою забезпечення ефективного контролю та протидії злочинності.

Метод дослідження конкретної події обставин чи сукупності факторів, які призвели до кримінальної події або можуть сприяти її розвитку – називається ситуаційний аналіз.

Основні завдання ситуаційного аналізу:

- визначення контексту події: дослідження зовнішніх обставин, що могли сприяти злочину (наприклад, соціально-економічні, політичні, культурні умови);

- виявлення мотивів і причин: аналіз факторів, які призвели до злочинного діяння, включаючи психологічні, соціальні та економічні передумови;

- ідентифікація залучених осіб і груп: вивчення профілю осіб, які брали участь у події, включаючи їхню історію, можливі зв'язки, роль і мотиви;

– оцінка ризиків та наслідків: прогнозування потенційних негативних наслідків або ескалації ситуації, а також ризиків повторення подібних подій;

– аналіз середовища та локації: вивчення географічних і соціальних характеристик місцевості, де сталася подія, для розуміння, як це могло вплинути на скоєння злочину.

Ситуаційний аналіз дозволяє не тільки дослідити факти, але й глибоко вникнути у соціальні, психологічні та культурні аспекти подій, що є важливими для побудови комплексної системи протидії злочинності.

Ситуаційний і тактичний аналізи в кримінальному аналізі тісно взаємопов'язані, оскільки обидва спрямовані на розуміння конкретних подій, однак кожен з них підходить до аналізу з різних кутів та рівнів деталізації.

Тактичний аналіз – це процес збору, обробки та інтерпретації інформації для ухвалення оперативних рішень у короткостроковій перспективі. Він зосереджується на дослідженні конкретних ситуацій, подій або умов, які можуть безпосередньо вплинути на поточні цілі та завдання. Основною метою тактичного аналізу є швидке реагування на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі для досягнення конкретних результатів або забезпечення конкурентної переваги.

На вибір цілей дослідження впливає поточний стан Держави, яка перебуває в стані повномасштабного вторгнення та супутні з цим станом ризики, які змінюють сфери, в яких злочинці виявляють «запит» суспільства та окремих громадян, що мають переважно економічне та соціальне підґрунтя.

В умовах цифрової трансформації все більше інформації збирається з різних джерел: від соціальних мереж до інтернет-платформ і камер спостереження.

Також слід урахувати прогнозування в реальному часі. Завдяки новітнім технологіям аналітики можуть спостерігати за подіями, які відбуваються просто зараз, і робити прогнози. Це надзвичайно важливо для управління ризиками та для швидкої реакції на будь-які зміни.

Сучасний світ сповнений непередбачуваних загроз, таких як терористичні акти, кіберзлочинність або раптове зростання певних видів злочинів. Тактичний аналіз дозволяє оперативно оцінювати ситуацію, аналізувати ризики та координувати дії різних підрозділів у реальному часі.

Умови сьогодення вимагають від поліції максимальної уваги до потреб громадян. Знання про місцеві проблеми, їх

глибокий аналіз і можливість впливу на криміногенну ситуацію на місцевому рівні забезпечують громадянам більший рівень безпеки та спокою.

Попри значні переваги, тактичний аналіз стикається з викликами – від забезпечення конфіденційності особистих даних до постійного оновлення аналітичних інструментів. Тим не менш, впровадження сучасних методів у цей процес дозволяє національній поліції адаптуватися до нових реалій та забезпечувати безпеку громадян у швидкозмінному світі.

Актуальність тактичного аналізу не можна переоцінити. Оперативний аналіз ситуації підвищує точність і швидкість прийняття рішень, дає змогу краще адаптуватися до змінних умов.

Слід звернути увагу на проблемні питання, з якими можна зіштовхнутись. Перш за все, це обробка величезних обсягів даних. Завдяки доступу до значних масивів даних поліція може швидко аналізувати великі обсяги інформації, що надходить з різних джерел. Це дозволяє аналізувати закономірності та підвищувати ефективність запобіжних заходів.

Аналіз великих даних (Big Data) при складанні тактичного аналізу має важливе значення для підвищення його якості та точності.

Взагалі аналіз великих масивів даних в правоохоронній сфері має сфери застосування:

- прогнозування злочинності: Big Data допомагає аналізувати злочини на основі місця, часу, та інших факторів, створюючи прогнози для запобігання злочинам;

- виявлення патернів: дозволяє розкривати закономірності та зв'язки між подіями, особами та локаціями;

- слідкування за соціальними мережами та комунікацією: аналіз даних з соцмереж допомагає відстежувати підозрілу активність та взаємозв'язки між групами чи окремими особами;

- реагування в режимі реального часу: системи аналізу великих даних, інтегровані з міськими камерами спостереження, GPS трекерами;

- ідентифікація ризиків та злочинців: штучний інтелект допомагає в аналізі великих за обсягом даних, для визначення осіб, які потенційно можуть вчинити злочини.

Виклики, які виникають при обробці великих масивів даних:

- конфіденційність даних та етичні питання;

– великі обсяги даних вимагають значних ресурсів для їх обробки;

– захист від кібератак для забезпечення цілісності даних;

Для обробки великих даних (Big Data) зазвичай використовуються спеціалізовані інструменти, які дозволяють зберігати, аналізувати та візуалізувати великі обсяги інформації. Ось кілька ключових інструментів:

Apache Hadoop: комплекс програмних рішень для зберігання та обробки великих даних у розподіленому середовищі.

Apache Spark: Потужна платформа для обробки даних у реальному часі з підтримкою машинного навчання, що забезпечує швидший аналіз у порівнянні з Hadoop.

NoSQL бази даних:

MongoDB: Документо-орієнтована база для неструктурованих даних.

Cassandra: База даних для великих розподілених систем із високою доступністю.

Elasticsearch: Інструмент для пошуку та аналізу великих обсягів даних у реальному часі. Часто використовується разом із Kibana (плагін з відкритим кодом для візуалізації даних).

Apache Kafka: Платформа для обробки поточкових даних у режимі реального часу, яка дозволяє швидко передачу великих обсягів даних між системами.

Power BI: Інструмент для інтерактивної візуалізації даних, який допомагає створювати наочні графіки та звіти, роблячи аналіз зручнішим.

Ці інструменти дозволяють комплексно обробляти, аналізувати та візуалізувати великі масиви інформації, що є важливим для досліджень.

Однак в поліції наразі активно використовується Power BI, через інтуїтивно зрозумілий інтерфейс та простоту в використанні.

Отже повертаючись до проведення тактичного аналізу - якість аналітики та прогнози прямо залежать від того, наскільки правильно й уважно були оброблені вихідні дані. Якщо з самого початку інформація була відфільтрована неправильно або некоректно інтерпретована, на виході можна отримати помилкові висновки, що можуть призвести до неефективних або навіть шкідливих рішень. Тому кожен етап обробки має бути ретельно продуманим, а результати – перевіреними на точність.

Зрештою, результат залежить від того, як ретельно були виконані всі етапи. Якісно оброблені великі обсяги даних не лише покращують аналітику, але й дозволяють поліції швидше

реагувати, краще планувати ресурси та навіть передбачати події, що значно покращує безпеку та захищеність громадян [1, с. 25].

Слід зазначити, що масив інформації про кожен факт кримінального правопорушення проти громадян України є дуже масштабним і потребує застосування великого об'єму ресурсів.

Отже, підвищення ефективності тактичного аналізу через впровадження сучасних технологій, інтеграцію аналітичних методів і поліпшення процесів прийняття рішень має вирішальне значення для безпеки суспільства [2, с. 60]. У світі, де загрози стають дедалі більш різноманітними та складними, тактичний аналіз виступає як один із ключових інструментів для забезпечення громадського порядку та безпеки.

Також слід звернути увагу на підготовку фахівців у сфері аналітики. Сучасні аналітики повинні володіти не лише знаннями з класичних методів дослідження, але й бути ознайомленими з новими технологіями, такими як обробка даних, програмування та статистичний аналіз. Інвестиції в освітні програми, тренінги та семінари можуть забезпечити високий рівень кваліфікації кадрів, що, в свою чергу, підвищить якість аналітичних досліджень.

Список використаних джерел

1. Барандич В.І. Важливість використання тактичного кримінального аналізу в діяльності аналітичних підрозділів Національної поліції України. Збірники наукових праць, матеріали конференцій (семінарів, круглих столів). М. Київ, Національна академія внутрішніх справ, 2022. 26 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/24787/>

2. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3723/3/%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%87%D0%B0%D0%BA%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%83.pdf/>